

РЕШЕНИЕ

№ 533

гр. София, 31.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 78 състав,
в публично заседание на 01.12.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пенка Велинова

при участието на секретаря Таня Миткова, като разгледа дело номер **9401** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ вр. чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на М. Н. Р., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място], [улица], вх. Б, ап.18, срещу Решение № 1040-21-709/15.09.2022 г. на директора на ТП на НОИ – С. – град, с което е оставена без уважение жалбата ѝ срещу Разпореждане № 214-00-6067-1/19.05.2022г. на ръководител на осигуряването за безработица при ТП на НОИ С. – град, в частта на срока на отпуснатото обезщетение за безработица.

С оглед проверката по чл. 158 от АПК, съдът счита, че процесната жалба е редовна, като подадена в съответствие с изискванията за форма и съдържание. В съответствие с изискването на чл.159 от АПК, съдът намира същата за допустима, като подадена от активно легитимирано лице, в срока за обжалване, срещу подлежащ на обжалване акт по чл.118, ал.1 от КСО и при липса на отрицателни процесуални и като такава подлежи на разглеждане по същество.

По същество, жалбоподателят оспорва административният акт, като материално незаконосъобразен, постановен в противоречие с административно-производствените правила и целта на закона. Иска изменението му в частта на периода за който ѝ се дължи изпашане на обезщетение за безработица, като счита, че следва да е до 09.03.2023г. Иска преписката бъде върната със задължителни указания за прилагане

на закона. По-конкретно се твърди, че в нарушение на закона не ѝ е признат осигурителен стаж с осигуряване за безработица за периода от 17.02.2023г. до 26.04.2004г., който период е работила по трудово правоотношение за „С. брадърс“, което е надлежно удостоверено в трудовата ѝ книжка.

Ответната страна - Директорът на ТП на НОИ С.-град, чрез процесуалния си представител, изразява становище за неоснователност на жалбата по аргументи, аналогични с изложените в оспорваният акт.

Съдът, като обсъди съображенията на страните и доказателствата по делото намери следното: С оспореното решение е оставена без уважение жалба вх. № 1012-21-815/31.05.2022 г. на М. Н. Р. срещу частта на Разпореждане № 214-00-6067-1 от 19.05.2022 г. на Ръководителя на осигуряването за безработица, в която е определен срок за получаване на обезщетение за безработица – 10 месеца, считано от 10.03.2022г. до 09.01.2023г., като неоснователна и разпореждането е потвърдено. Отхвърлено е искането ѝ, срокът на обезщетението за безработица да се определи при условията на чл. 54в от КСО при осигурителен стаж над 15 години, в размер на 12 месеца.

От писмените доказателства в административната преписка се установяват непротиворечиво следните факти, за които между страните няма спор: Разпореждане № 214-00-6067-1 от 19.05.2022 г. на Ръководителя на осигуряването за безработица е издадено в производство по реда на чл. 117, ал. 1, т. 2, буква „б“ от КСО. Жалбоподателката е подала заявление вх. № 101-02-681/09.05.2022 г., чрез Дирекция „Бюро по труда – В.“, с молба за отпускане на обезщетени за безработица(л. 42), като е декларирала прекратено правоотношение с „Търговска банка Д“ АД, на основание чл. 71, ал. 1 от КТ от 10.03.2022г. Към заявлението приложила Заповед № 1180/08.03.2022 г., издадена „Търговска банка Д“ АД за прекратяване на трудовото и правоотношение на посоченото основание(л.43).

След направена справка в Регистъра на осигурените лица(Р.), длъжностно лице установило, че към датата на прекратяване на трудовото правоотношение на жалбоподателката - 10 март 2022 година, М. Р. е била осигурявана повече от изискващите се 12 месеца от последните 18 месеца и има право на ПОБ. С обжалването разпореждане на основание член 54в, ал. 1 от КСО ѝ било отпуснато исканото обезщетение за периода от 10 март 2022 година до 9 януари 2023 година – за срок от 10 месеца, при осигурителен стаж по време на който М. Р. е била осигурявана за безработица за времето след 31 декември 2001 година, като ѝ бил признат стаж 14 години и шест месеца(л. 36 и л. 44-45).

Срещу разпореждането относно определения период за получаване на обезщетение от 10 месеца, Р. подала жалба, с твърдение, че има повече от 15 години осигурителен стаж с осигуряване за безработица и следва да получи обезщетение за максималния 12 месечен срок. Приложила копие от трудовата си книжка, като доказателство за заверен трудов стаж за периода от 17.02.2003г. до 26.04.2004г. от дружеството („Сълкофф брадърс“ АД) и справка от НАП за регистрирани трудови договори според която има регистрирани трудови договори към следните работодатели:

- От 17.02.2003г. до 26.04.2004г. при „Шриман“ ЕАД;
- От 01.02.2003 до 01.02.2007г. при Д. Х. Ч.;
- От 28.06.2007г. до 04.03.2014г. при „Юнионбанк“ ЕАД;
- От 04.03.2014г. до 20.01.2015г. при „Първа Инвестиционна банка“ АД;

- От 19.01.2015г. до 23.03.2015г. при „Деликреде“ ООД;
- От 25.06.2018г. до 21.08.2021г. при „Българска банка за развитие“ ЕАД;
- От 27.08.2021г. до 10.03.2022г. при „Търговска банка Д“ АД(л. 30).

В производството по жалбата, със справка в регистъра на НОИ се установило, че в регистъра за трудови договори на 24 юни 2003 година е подадена информация за сключен на 17 февруари 2003 година трудов договор с „Шриман“ ЕАД („Сълкофф брадърс“ АД), с ЕИК[ЕИК] и на 27 април 2004 година - за прекратяването му, считано от 26 април 2004 година(л.46).

Със справка в регистъра на осигурените лица се установило, че от това дружество няма подадена информация по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО, за периода от 17 февруари 2003 година до 26-ти април 2004 година(л.44).

С писмо 4023-21-338 от 2-ри юни 2022 година било изискано извършване на проверка на дружеството за лицето М. Р., за установяване на факти обстоятелства свързани с липсващия осигурителен стаж, касаещ срока за изплащане на ПОБ(л. 47). Образувано било друго административно производство, което според административния орган обуславяло резултата на това по жалбата на Р.. Поради което, с определение № 1040-21-415 от 6 юни 2022 година на директора на ТП на НОИ- С.-град производството по жалбата било спряно(л. 39-40). Във връзка с проверката била получена информация, че не може да се осъществи връзка с управляващия дружеството „Шриман“ ЕАД.

По жалба на Р. определението за спиране № 1040-21-415 от 6 юни 2022 година на директора на ТП на НОИ- С.-град било отменено от АССГ с определение № 5743 от 19.07.2022 година по административно дело 5629 от 2022 година(л. 26-27), поради необоснованост и липса на доказателства и аргументи за преюдициалност на производството във връзка, с което било спряно произнасянето по жалбата. След отмяната на определението за спиране било издадено обжалването решение, с което директорът на ТП на НОИ отхвърлил жалбата на М. Р. срещу издаденото разпореждане(л. 21-24).

Мотивите за отказ да се уважи жалбата са следните: Предприетите действия за извършване на проверка относно твърденията на Р., че е работила в дружеството „С. брадърс“ в периода 17 февруари 2003 до 26 април 2004 година не били доказани, тъй като въпреки опитите не бил съществен контакт с управляващ дружеството или друго упълномощено лице. Управителят на дружеството не бил открит на адреса, включително и след поискано съдействие от РУП-Ц.. Сложното осигурително правоотношение имало административноправен характер, тъй като се осъществявало чрез публични фондове на ДОО, управлявани от осигурителния орган, който бил страна две правоотношения - с осигурителите по събиране на средствата за ДОО и с осигурените лица - по разходване на средствата. Повечето от нормите на КСО имали императивен характер и били задължителни за страните по осигурителното правоотношение, които не можело да се отклонят от предписаното в тях нито по взаимно съгласие, нито по едностранна воля на която и да е от тях. Член 54, ал. 1 от КСО предвиждал, че паричните обезщетения за безработица се изплащат ежемесечно през месеца, следващ този, за който се дължат, за срок определен според продължителността на осигурителния стаж, по времето на който лицата са били осигурени за безработица за времето след 31 декември 2001 година. Член 54л от КСО определял, че отпускането, изчисляването, изменянето, отказването, спирането, прекратяването, възобновяването и възстановяването на паричните обезщетения за

безработица се извършвало въз основа на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 и на данните, декларирани в подадените от лицата документи за отпускане на обезщетенията, при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет. Предвид липсата на подадени от „Сълкофф Брадърс“ АД данни по чл.5, ал.4, т.1 от КСО в Р. за осигурителен стаж и осигурителен доход за периода на трудовия договор на М. Р., регистриран в Р., оставало недоказано наличието на осигурително правоотношение за това време, респ. не се установявало жалбоподателката да е била осигурена за риска безработица, съгласно изискването на чл.54в, ал. от КСО. От съдържащите се административната преписка документи и приложените жалбата и с оглед данните в РОД, в производството не се доказало, че по декларираното в Р. трудово правоотношение със „Сълкофф Брадърс“ АД е съществувало осигурително правоотношение. Съгласно чл. 10, ал. от КСО такова възниквало само в случай, че лицето действително е упражнявало трудова дейност по това трудово правоотношение. В случая, данни за наличие на осигурително правоотношение, респ. осигурителен стаж за времето от 17.02.2003 г. до 26.04.2004 г. не се установявали. Осигурителят не бил подал информация в Р. по реда на чл.5, ал.4. т.1 от КСО, което сочило за липса на осигуряване на жалбоподателката за посочения период, респ. за недължимост на осигурителните вноски. в т.ч. и в размерите за риска безработица.

Решаващият орган приел за изцяло неоснователна претенцията на М. Р., че представената от нея трудова книжка серия Т, 3 833268, стр. 12 и стр. 13 със заверен трудов стаж в „Сълкофф Брадърс“ АД и справка от Р. за актуално състояние на трудовите договори доказват, че е била осигурено лице по декларираното трудово правоотношение. Според него, не съществувало идентичност на трудовото и осигурителното правоотношение. В този смисъл била трайно установената съдебна практика на Върховния административен съд, Шесто отделение - Р.. № 14866/02.12.2020 г. по адм. д № 11209/2020 г.; Р.. № 15214/09.12.2020 г. по адм. д. № 11380/2020 г.; Р.. № 314/2016 г. по адм. д. № 3171/2015 г.; Р.. № 211/2016 г. по адм. д. № 3681/2015 г.; Р.. № 292/11.01.2017 г. по адм. д. №14312/2015 г. и др.

Изложени са мотиви, че ръководителят на осигуряването за безработица, като административен орган, действащ в условията на обвързана компетентност, бил длъжен да се съобрази с императивната разпоредба на чл.54л от КСО и предвид наличните данни, правилно и законосъобразно бил определил продължителността на осигурителния стаж за безработица след 31.12.2001 г. на М. Н. Р. в размер 14 години и 6 месеца, съответно бил определен срока за изплащането на ПОБ за 10 месеца (от 10.03.2022 г. до 09.01.2023 г.).

Жалбата по настоящото дело е срещу това решение, с което при описаните мотиви е потвърден срока от 10м., за който на жалбоподателката е отпуснато обезщетение за безработица, при признат осигурителен стаж от 14г. и 6м.

Описаните факти не са спорни между страните и се установяват непротиворечиво от посочените писмени доказателства. Спорът между страните е правен.

От представената от жалбоподателката трудова книжка се установява вписани следните данни за стажа ѝ в дружеството „С. брадърс“: дата на постъпване 17.02.2003г., дата на прекратяване 26.04.2004г., длъжност – икономически директор, възнаграждение – 320, забележка, че трудовият стаж е равен на зачетения осигурителен стаж и че данните за прослуженото време и заплата са взети изплащателните ведомости. Данните са подписани от главен счетоводител и изпълнителен директор.

При така установените факти, съдът намира от правна страна следното: На първо място съдът намира, че обжалваното решение и разпореждане, което е потвърдено с него са издадени от компетентни органи. Разпореждането е постановено в рамките на компетентността на длъжностното лице по чл. 54ж, ал.1 от КСО, отговаря на формата, утвърдена от ръководителя на НОИ, съгласно правомощията му по чл. 37, ал. 5, т. 2 от КСО. Обжалваното решение е издадено от компетентен орган – Директор на ТП на НОИ, съгласно чл. 117, ал. 3 от КСО.

То отговаря на изискванията за съдържание на административен акт, съгласно 117, ал. 5 от КСО, вр. чл. 59 от АПК – в писмена форма е, съдържа данни за наименование на органа, който го издава, наименование на акта, адресат на акта, фактически и правни основания за издаването му, разпоредителна част, с която се определят правата или задълженията, начинът и срокът за изпълнението, пред кой орган и в какъв срок актът може да се обжалва, дата на издаване и подпис на лицето, издало акта, с означаване на длъжността му.Ето защо съдът намира, че е издаден валиден административен акт, който отговаря на формалните изисквания на закона.

Съдът намира, че същият противоречи на закона, по следните съображения: За да потвърди обжалваното разпореждане, относно срока за получаване на обезщетение за безработица, решаващият орган не е приел за доказано наличието на осигурителен стаж на жалбоподателката в периода 17.02.2003г. – 26.04.2004г. Приел е, че не е доказано осигурително правоотношение по договора между нея и дружеството „Сълкофф брадърс“ АД, предвид липсата на данни по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО в Р. за осигурителен стаж и осигурителен доход, както и на това, че не е осъществена връзка с работодателя за да представи документи за наличие на осигурително правоотношение. При тези факти е приел, че жалбоподателката не е била осигурена в този период, че осигурителните вноски не са били платени и не са дължими от работодателя. Приел е, че представената от лицето трудова книжка не доказва наличие на осигурителен стаж в горепосочения период, като се е позовал на трайната съдебна практика, която разграничава трудовия от осигурителния стаж. С тези мотиви е приел, че съгласно чл. 54в от КСО, жалбоподателката следва да получи обезщетение за безработица за срок от 10 месеца, при доказан осигурителен стаж 14г. и 6 м., а не както претендира тя – за срок от 12 месеца, за доказан осигурителен стаж над 15 г.

Изводите на решаващия орган не съответстват на доказателствата по делото и закона.

Легална дефиниция за понятието "осигурено лице" е дадена в § 1, ал. 1, т. 3 от КСО, според която "осигурено лице" е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1 и за което са внесени или дължими осигурителни вноски.

Съгласно чл. 10, ал. 1 от КСО, осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ.

Съгласно чл. 5, ал. 1 от КСО, осигурител е всяко физическо лице, юридическо лице или неперсонифицирано дружество, както и други организации, които имат

задължение по закон да внасят осигурителни вноски за други физически лица.

Чл. 5, ал. 4, т. 1 на КСО, въвежда задължение за осигурителите, осигурителните каси, самоосигуряващите се лица и работодателите периодично представят в Националната агенция за приходите данни за осигурителния доход, осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване, Учителския пенсионен фонд, здравното осигуряване, допълнителното задължително пенсионно осигуряване, вноските за фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите", дните в осигуряване и облагаемия доход по Закона за [данъците](#) върху доходите на физическите лица - поотделно за всяко лице, подлежащо на осигуряване.

Чл. 4, ал. 1 от КСО предвижда, че задължително осигурени за общо заболяване и майчинство, инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт, трудова злополука и професионална болест и безработица по КСО са работниците и служителите, независимо от характера на работата, от начина на заплащането и от източника на финансиране.

Чл. 7, ал. 1 от КСО гласи: „Осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване за лицата по чл. 4, ал. 1 се внасят от осигурителите до 25-о число на месеца, следващ месеца, през който е положен трудът“.

Наличието на трудово правоотношение на жалбоподателката с дружеството „С. брадърс“ установява задължение на работодателя за периода на договора да начислява дължимите осигурителни вноски, да подава информация за тях в НОИ и да ги заплаща, ако в този период лицето фактически е полагало труд. В този смисъл е и цитираната в обжалваното решение съдебна практика (Решение № 314/2016 г. по адм. д. № 3171/2015 г. на ВАС, Решение № 211/2016 г. по адм. д. № 3681/2015 г. на ВАС, Решение № 292/11.01.2017 г. по адм. д. № 14312/2015 г. на ВАС и др.), която разграничава трудовото правоотношение от осигурителното.

В цитираните решения на ВАС непризнаването на осигурителното правоотношение от съда се базира на данни по конкретните дела от извършени проверки на ИА „Главна инспекция по труда“, с които е установено, че са били налице регистрирани трудови договори, по които не е съществувало реално трудово правоотношение със служителите, които не са извършвали реално трудова дейност. Процесният случай е различен. Започната е проверка за наличието на трудово правоотношение, която не е установила връзка с управителя на дружеството, не са ѝ били представени документи, съответно не е констатирала, дали във връзка с регистрирания трудов договор е съществувало осигурително правоотношение. Липсата на контакт с управителя на дружеството и невъзможността да се извърши проверка на документите му, обаче, не е основание да се отхвърлят данните от трудовата книжка на жалбоподателката. Изводът на решаващият орган, че с нея не може да се установи наличието на осигурително правоотношение противоречи на закона.

Понятието "осигурителен стаж" е дефинирано в чл. 37, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС). Съгласно посочената разпоредба за осигурителен стаж се зачита времето, за което са били дължими или внесени осигурителни вноски за лицата по чл. 4, ал. 1 и ал. 3, т. 5 и 6 КСО, а за самоосигуряващите се лица и лицата по чл. 4, ал. 7, 8 и 9 и чл. 4а КСО -

времето, за което са внесени осигурителни вноски.

В чл. 40 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж се посочва как се установява осигурителния стаж, а именно с данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО, с **трудо**ви, служебни, осигурителни книжки и с документ по утвърден образец, а осигурителният доход, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски, отново с данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО или с осигурителна книжка, както и с документ по утвърден образец. Тези документи според ал. 3 се издават въз основа на разплащателните ведомости, други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд. В случаите когато документите по ал. 3 липсват, осигурителите или техните правоприменници по изключение могат да издават удостоверения за осигурителен стаж и трудово възнаграждение или за осигурителен доход и въз основа на други автентични документи, щом те съдържат достатъчно данни за осигурителния стаж и осигурителния доход. Анализът на разпоредбата води до извода, че документите по чл. 40, ал. 1 и ал. 2 НПОС се издават с цел доказване на осигурителен стаж и доход и се ползват с тази доказателствена сила до оборването им с предвидения в закона ред и актове.

Трудовата книжка на жалбоподателката е издадена в съответствие с изискванията на чл. 40, ал. 4 от НПОС. Непризнатият от НАП период – от 17.02.2003г. до 26.04.2004г. е след 31 декември 2002 г. В трудовата книжка, при прекратяване на правоотношението е вписан от осигурителя текста: "Осигурителният стаж е равен на зачетения трудов (служебен) стаж", което означава, според цитирана норма на чл. 40, ал. 4 от НПОС, че продължителността на осигурителния стаж за лицето, работещо по трудово правоотношение, е равна на продължителността на трудовия стаж. Чл. 40, ал. 1 от НПОС изрично предвижда, че осигурителният стаж се установява освен с данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО и с **трудо**ви, служебни, осигурителни книжки, както и с документ по утвърден образец.

При липсата на резултати от проверка, които да установяват категорично, че жалбоподателката не е полагала реално труд по регистрирания трудов договор, няма основание да се отхвърлят данните от трудовата ѝ книжка, които удостоверяват не само трудовото ѝ правоотношение, но и осигурителното такова, съгласно чл. 40, ал. 4, вр. ал. 1 от НПОС.

С оглед на което, съдът приема, че оспореното решение на директора на ТП на НОИ – С. – град е необосновано и постановено в нарушение на процесуалния и материален закон. Същото следва да се отмени, както и разпореждането, в частта на посочването на периода за получаване на парично обезщетение за безработица, а преписката да се изпрати на ръководителя на Осигуряването за безработица при ТП на НОИ С.-град за ново произнасяне за периода на изплащане на обезщетението на жалбоподателката, като се съобразят данните за осигурителния ѝ стаж, вписани в трудовата ѝ книжка и указанията в мотивите на решението, относно тълкуване и прилагане на закона.

Поради това и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на М. Н. Р., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място], [улица], вх. Б, ап.18, Решение № 1040-21-709/15.09.2022 г. на директора на ТП на НОИ – С. – град и потвърденото с него Разпореждане № 214-00-6067-1/19.05.2022г. на ръководител на осигуряването за безработица при ТП на НОИ С. – град, относно периода на изплащане на обезщетението за безработица на жалбоподателката.

ИЗПРАЩА преписката на ръководител на осигуряването за безработица при ТП на НОИ С. – град за ново произнасяне по подаденото от М. Н. Р., ЕГН [ЕГН], заявление с вх. № 214-00-6067-1/09.05.2022г., съгласно дадените задължителни указания в мотивите на решението относно тълкуването и прилагането на закона.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14/четиринадесет/ дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: